

Bespreking: Guus van der Veer

Paloma Bourgonje: ‘Hypochonders’ Ingebeelde ziektes: de wonderlijke verhouding tussen lichaam en geest. E.M. Querido's Uitgeverij BV, Amsterdam 2011 ISBN 9789021441443 (Ziekte Algemeen/PO/1) Zie ook: www.querido.nl

Soort boek/ziekte/stijl: Het boek heeft 245 bladzijden en geeft portretten van mensen van wie het leven in hoge mate bepaald wordt door de angst een ziekte onder de leden te hebben. Met ook enige beschouwingen van de schrijfster op het onderwerp. Zie ook:

<http://www.querido.nl/web/Nieuws/Nieuwsartikel/Hypochonders-Hoe-gevoelig-bent-u-voor-hypochondrie.htm>

Over de schrijfster: Paloma Bourgonje (1975) studeerde filosofie en heeft filosofieles aan kinderen. Ze studeerde bovendien internationale ontwikkelingsstudies en doet onderzoek op het gebied van onderwijs.

Korte beschrijving: De schrijfster wilde mensen portretteren die bang zijn een ziekte te hebben en hen aan het woord laten over hun angsten en zorgen. Ze stelde hen bovendien vragen over hun ideeën met betrekking tot het begrip gezondheid, over wat ze onder geluk verstaan, wat ze zich voorstellen bij een zinvol bestaan en hoe zij denken over de dood. Behalve vijf portretten van ‘hypochonders’ bevat het boek ook portretten van zes van hun tegenpolen, mensen die niet geplaagd worden door angsten over ziektes. Elk portret is gebaseerd op meerdere (3-7) interviews van gemiddeld twee uur. Daarnaast bevat het boek drie ‘overpeinzingen’ van de schrijfster, waarin zij reflecteert op de portretten en gesprekken weergeeft die ze over het onderwerp had met artsen, psychologen en filosofen. De schrijfster had niet de pretentie een uiteenzetting af te leveren over hoe men hypochondrie de baas kan worden.

Wat viel op : De portretten zijn van uiteenlopende aard. Sommige geportretteerden vertellen niet alleen hoe ze denken over ziekte, gezondheid, geluk, dood en aanverwante onderwerpen. Maar ook over allerlei andere onderwerpen als de boeken die ze als kind graag lasen, het huwelijk van hun ouders, het wel en wee van hun huisdieren, of hun houding tegenover de katholieke kerk. In haar ‘overpeinzingen’ komt de auteur niet zo zeer tot conclusies als wel tot nieuwe vragen.

Citaten: Pag. 34: “Toen mijn moeder werd onderzocht om te kijken of ze leukemie had, was ze heel bezorgd over de uitslag. Ik niet echt. Ik was wel optimistisch, zei tegen haar dat er vast niets aan de hand was. Ik denk dat daar de sleutel van mijn hypochondrie ligt: dat ik ongelijk bleek te hebben. Ik vind het ook nog steeds erg dat ik haar nooit door volwassen ogen heb gezien. Dat ik aan het puberen was toen ze overleed en dat onze relatie toen minder goed was dan toen ik een kind was.”

Pag. 185: “Na de dood van haar man verloor ze (de moeder van de geportretteerde) haar geloof. Niet in de hemel of in het hiernamaals, maar wel in de kerk als gezaghebbend instituut. Tijdens een dienst zag ze dat de pastoor, die op het altaar stond, in zijn neus zat te peuteren. Daarna deelde hij hosties uit. Ze besloot nooit meer een voet in de kerk te zetten.”

Pag. 217: “Hypochonders vinden zichzelf te belangrijk, terwijl we niet moeten vergeten dat we volslagen onbelangrijk zijn. We zijn maar een stofje, een heel klein onderdeelje binnen het grotere geheel. Het lucht heel erg op dat in te zien, er valt in

zekere zin een bepaald soort verantwoordelijkheid van je af. Ik neem mezelf niet zo serieus.”